

Grillska Gymnasiet

Plan mot kränkande behandling

Aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och kränkande behandling

Grillska Gymnasiet Liljeholmen

Läsåret 24-25

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Läsåret 2024/25

Innehållsförteckning

1. Lagstiftning och värdegrund
- 2.. Inledning
3. Vision och målsättning
4. Samverkan och kartläggning
5. Aktiva åtgärder
6. Rutiner vid kränkningar och trakasserier
7. Uppföljning och utvärdering
8. Förankring av planen
9. Ansvariga kontaktpersoner

1. Lagstiftning och värdegrund

Lagstiftning

I **skollagens** sjätte kapitel finns föreskrifter om skolväsendets skyldigheter att motverka och åtgärda kränkande behandling av elever.

"6 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. "

"7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling."

"8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan."

"9 § Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling."

"10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att

skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).

I **diskrimineringslagens** tredje kapitel anges skolans skyldigheter till aktiva åtgärder mot diskriminering enligt de sju diskrimineringsgrunderna

1. Kön
2. Könsöverskridande identitet eller uttryck
3. Etnisk tillhörighet
4. Religion eller annan trosuppfattning
5. Funktionsnedsättning
6. Sexuell läggning
7. Ålder

Aktiva åtgärder är förebyggande och främjande arbete för att motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter. Skyldigheten omfattar även att ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

”2 § Arbetet med aktiva åtgärder innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att

1. undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten,
2. analysera orsaker till upptäckta risker och hinder,
3. vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas, och
4. följa upp och utvärdera arbetet enligt 1-3.”

”3 § Arbetet med aktiva åtgärder ska genomföras fortlöpande.

Åtgärder ska tidsplaneras och genomföras så snart som möjligt.”

18 § Utbildningsanordnaren ska ha riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

Utbildningsanordnaren ska följa upp och utvärdera de riktlinjer och rutiner som finns enligt första stycket.

19 § I arbetet med aktiva åtgärder ska utbildningsanordnaren samverka med dem som deltar i sådan utbildning som avses i 15 § och med anställda i verksamheten.

20 § Utbildningsanordnaren ska varje år skriftligen dokumentera arbetet med aktiva åtgärder. Dokumentationen ska innehålla

1. en redogörelse för alla delar av arbetet som det beskrivs i 2 och 3 §§,
2. en redogörelse för de åtgärder som vidtas och planeras enligt 18 §, och
3. en redogörelse för hur samverkansskyldigheten enligt 19 § fullgörs.

Värdegrund

I läroplanen för gymnasieskolan framgår tydligt den svenska skolans värdegrund som all verksamhet ska vila på.

”Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Undervisningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor är de värden som

utbildningen ska gestalta och förmedla. I överensstämmelse med den etik som förvaltats av kristen tradition och västerländsk humanism sker detta genom individens fostran till rättskänsla, generositet, tolerans och ansvarstagande. Undervisningen ska vara icke-konfessionell. Skolans uppgift är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart och därigenom kunna delta i samhällslivet genom att ge sitt bästa i ansvarig frihet.”

”Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.”

”Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov.

Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar, behov och kunskapsnivå. Det finns också olika vägar att nå målen. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla. Skolan har ett särskilt ansvar för elever med funktionsnedsättning.

Skolan ska aktivt och medvetet främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter. Eleverna ska uppmuntras att utveckla sina intressen utan fördomar om vad som är kvinnligt och manligt.”

I värdegrundsdokumentet för Stadsmissionens Skolstiftelse förtydligas värdegrunden än mer.

Följande rättigheter ska hävdas för alla i våra verksamheter:

- Alla människors lika värde och lika rättigheter
- Alla människors rätt till kärlek och värme
- Alla människors rätt till nya livschanser
- Alla människors förmåga till egenmakt och ansvar
- Alla människors obeskrivbara unika liv
- Alla människors strävan efter mening

2. Inledning

Grillska Gymnasiet eftersträvar en trygg och inkluderande skolmiljö fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen bygger på skollagen och diskrimineringslagen och syftar till att förebygga och hantera kränkningar genom strukturerade insatser. Alla former av diskriminering enligt de sju diskrimineringsgrunderna ska aktivt motverkas.

3. Vision och målsättning

Vår vision är en trygg skola där alla elever behandlas med respekt och känner sig inkluderade. Målet är att systematiskt arbeta med förebyggande åtgärder, engagera elever och personal samt snabbt ingripa vid incidenter. Skolan ska vara en plats fri från alla former av trakasserier och kränkande behandling.

3. Samverkan och kartläggning

- Elevenkäter, trygghetsvandringar och strukturerade elevsamtal genomförs regelbundet.
- Kränkingsärenden följs upp och analyseras för att identifiera mönster och riskzoner.
- Samtal genomförs med elevrepresentanter och elevhälsoteamet för att identifiera riskområden.
- Diskussioner utifrån perspektiven i bemötande, konflikthantering och normkritisk pedagogik genomförs på exempelvis klasskonferenser, ämnesmöten och mentorsmöten

4. Aktiva åtgärder under läsåret

Integrering av normkritiska projekt inom ramen för socialpedagogiken för att utmana stereotyper och fördomar.

För att skapa en inkluderande skolmiljö där elever känner sig trygga och sedda, arbetar skolan med normkritiska perspektiv inom ramen för socialpedagogiken. Socialpedagogerna har en central roll i att synliggöra och motverka de normer och fördomar som kan påverka elevernas självbild och sociala interaktioner negativt. Ett särskilt fokus läggs på att adressera de destruktiva maskulinitetsnormer som kan bidra till otrygghet och exkludering, samt att stärka flickors och icke-binära elevers inflytande i skolmiljön. Skolans socialpedagoger är drivande i detta förebyggande och främjande elevhälsoarbetet.

Genom skolans arbete med relationell pedagogik stärks elevernas förståelse för sociala strukturer och hur dessa påverkar deras vardag. Lärarna och socialpedagogerna arbetar systematiskt för att skapa en trygg och inkluderande miljö där eleverna vågar utmana traditionella könsroller och maktstrukturer. Ett exempel på detta arbete är planerade och påbörjade insatser för att stödja flickor som upplever otrygghet, samt arbetet med att fånga upp pojkar som riskerar att hamna i destruktiva mönster.

Stärkt vuxennärvaro i korridorer och rastutrymmen

Som en del av trygghetsskapande åtgärder har skolan ökat vuxennärvaron i gemensamma utrymmen såsom korridorer, matsal och raster. Socialpedagoger, lärare och annan skolpersonal har ett uttalat ansvar för att finnas tillgängliga under raster och på strategiska platser i skolmiljön.

Insatsen syftar till att:

- **Motverka kränkande behandling och konflikter** – Genom en synlig och engagerad vuxennärvaro kan incidenter förebyggas och hanteras i ett tidigt skede.
- **Stärka relationen mellan elever och personal** – En kontinuerlig dialog mellan elever och vuxna skapar en ökad känsla av trygghet och tillhörighet.
- **Följa upp elever med hög frånvaro och låg motivation** – Vuxennärvaron används också för att identifiera och stötta elever som tenderar att dra sig undan lektionstiderna

Resultat från elev- och personalenkäter har visat att flickor i större utsträckning upplever skolmiljön som otrygg, och därför har vuxennärvaron också en särskild funktion att uppmärksamma och förebygga de faktorer som bidrar till detta.

Mentorsmöten och elevhälsosamtal för att identifiera och stödja utsatta elever.

Mentorskapet har utvecklats till ett strukturerat forum där elevernas akademiska och sociala situation regelbundet följs upp. Mentorena har en tydlig roll i att:

- **Identifiera elever i behov av stöd** – Genom återkommande samtal kan mentorer tidigt upptäcka signaler på ohälsa, skoltrötthet eller social utsatthet.
- **Följa upp frånvaro och studieresultat** – Elevernas närvaro och akademiska progression följs regelbundet upp i samverkan mentorena med elevhälsoteamet för att skapa individuella åtgärdsplaner.
- **Integrera värdegrundsarbete i mentorstiden** – Skolan har tagit fram en bank av aktiviteter kopplade till trygghet, studiero och normkritik som används i mentorsmöten för att främja elevernas sociala och emotionella utveckling.

Skolsköterskans elevhälsosamtal är också del av skolans systematiska trygghetsarbete. Utöver hälsosamtalen fokuserar elevhälsoteamet på att fånga upp elever med särskilda behov. Genom denna struktur kan skolan arbeta mer förebyggande och proaktivt för att stödja elever i riskzonen.

Trygghetsvandringar och fysiska anpassningar av skolmiljön för att skapa säkrare utrymmen.

För att säkerställa att skolans fysiska miljö är trygg och inkluderande genomförs **trygghetsvandringar och samtal** där elever, personal och skolläda kartlägger områden som upplevs som otrygga. Framförallt skolläda och socialpedagogerna utför dessa och har dialog med EHT om vad de kommer fram till.

Åtgärder som vidtagits:

- **Installation av kameror och kortläsare** – Kameror har installerats i strategiska områden för att motverka otrygghet och obehöriga besök. Kortläsare har införts vid ingångar för att begränsa tillgången till skolan.
- **Tydligare rutiner för obehöriga personer** – Skyltning och personalrutiner har implementerats för att hantera situationer där obehöriga vistas på skolan.
- **Anpassning av rastutrymmen** – Fler lugna zoner har skapats där elever kan vistas utan att utsättas för höga ljudnivåer eller sociala konflikter.
- **Samverkan med polis och socialtjänst** – Skolan har ett nära samarbete för att hantera frågor kring riskbeteenden.

Elev- och personalenkäter används regelbundet för att följa upp insatsernas effekt och identifiera nya områden där tryggheten kan förbättras. Genom dessa insatser skapar skolan en tryggare och mer inkluderande skolmiljö där alla elever ges möjlighet att utvecklas både akademiskt och socialt.

5. Rutiner vid kränkningar och trakasserier

- Alla incidenter anmäls till rektor skyndsamt. Rutin för detta finns tillgänglig för alla som jobbar på skolan.
- Rektor anmäler vidare till huvudmannen utan dröjsmål och ansvarar för att en utredning genomförs. Det görs via Prorenata.
- Socialpedagogerna i samverkan med kurator och lärare genomför samtal och utredning med samtliga inblandade. Detta dokumenteras i Prorenata.

6. Uppföljning och utvärdering

Skolan arbetar aktivt med jämställdhetsfrågor som en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Kartläggning av verksamheten sker ur ett jämställdhetsperspektiv sker genom följande.

- Analys av elevers betygs- och kunskapsresultat utifrån skillnader mellan tjejer och killar. Här jämförs betyg i olika kurser, korrelation mellan betyg och resultat på nationella prov samt närvaro i syfte att hitta strukturella skillnader mellan killars och tjejers resultat.
- Jämförelse mellan tjejers och killars svar i den elevenkät som genomförs årligen för samtliga elever på skolan. Svarsresultaten delas upp mellan tjejer och killar i syfte att upptäcka skillnader kring elevers uppfattningar om exempelvis ledning och stimulans, trygghet och studiero samt trivsel.
- Elevhälsan i samverkan med pedagogerna diskuterar behov av särskilt stöd, samvaro och konflikter eller personligt mående kopplat till skolarbetet. Detta i syfte att upptäcka behovsområden som till exempel strukturella skillnader mellan tjejer och killar.

Analys och jämförelser leds av rektorn och görs tillsammans med lärare, elever och elevhälsopersonal. Resultatet redovisas i kommande års verksamhetsplan och ligger till grund för förbättringsåtgärder i det systematiska kvalitetsarbetet

7. Förankring av planen

- Planen presenteras för elever vid skolstart och följs upp under mentorstid och elevrådsmöten. Elevversion av planen finns.
- Information ges till vårdnadshavare via skolans hemsida

- Diskussion av planen genomförs inför årlig revidering där all personal medverkar. Ny version återges sedan på APT. Detta brukar ske i augusti/september.

8. Ansvariga kontaktpersoner (mejl och telefonnummer hänvisas till skolans hemsida)

- Rektor : Jeanette Skaar Millqvist
- Biträdande rektorer: Susanna Bergholm Van Ampt, Sara Magnusson
- Kuratorer: Malin Panula, Per Lindberg
- Skolsköterska: Olga Yoo

Planen revideras och uppdateras inför varje nytt läsår baserat på skolans behov och erfarenheter.